

Dnro 149/61/99
31.10.2000

ENERGIAMARKKINAVIRASTON LASKUMALLIT JA TULKINTAOHJEET KAUPPA- JA
TEOLLISUUSMINISTERIÖN ASETUKSEEN SÄHKÖN SIIRTOA JA SÄHKÖENERGIAA
KOSKEVIEN LASKUJEN ERITTELYSTÄ

Otsikossa mainittu asetus on allekirjoitettu 26.9.2000. Asetus tulee voimaan 1.1.2001, ja sähkölaskujen tulee olla asetuksen mukaisia viimeistään 1.1.2002. Asetuksen tulkinnan helpottamiseksi Energiamarkkinavirasto on laatinut joukon laskunerittelymalleja. Mallit eivät ole juridisesti sitovia, mutta ne osoittavat, millaisia laskuja Energiamarkkinavirasto pitää asetuksen mukaisina. Energiamarkkinavirasto on liittänyt oheen myös eräitä laskunerittelyyn liittyviä tarkennuksia. Asetus, mallit ja tarkennukset löytyvät myös internet-sivulta www.energiamarkkinavirasto.fi/paatoksia.html.

Asiaa koskeviin kyselyihin vastaavat lakimies Märten Hansson, puh: (09) 6220 3617 ja lakimies Tuula Gottleben, puh: (09) 6220 3618.

Johtaja

Asta Sihvonen-Punkka

Ylitarkastaja

Kari Lavaste

LIITTEET: Laskumalleja 6 kpl
Laskunerittelyyn liittyviä tarkennuksia
Kauppa- ja teollisuusministeriön asetus sähkön siirtoa ja sähköenergiaa koskevien laskujen erittelystä (836/2000)

JAKELU: Jakeluverkonhaltijat
Sähkönmyyjät
Kauppa- ja teollisuusministeriö
Kuluttajavirasto
Energia-alan Keskusliitto ry Finergy
Sähköenergialiitto ry Sener
Tietosavo Oyj
Novogroup Oyj
TietoEnator Oyj

LASKUMALLI 1: TASAUSLASKUN JA ARVIOLISÄN KOONTISIVU

KULUTETTU SÄHKÖN MÄÄRÄ 03.03.2000-06.03.2001: 5200 KWH

TASAUS- ELI LUKEMALASKU 03.03.2000-06.03.2001

SÄHKÖN SIIRTO	1.404,86 mk	
SÄHKÖENERGIA	1.160,00 mk	
HYVITETÄÄN ARVIOLTA LASKUTETUT MAKSUT	- 2.484,68 mk	
TASAUSLASKU YHTEENSÄ (SIS. VEROT)		80,18 mk

ARVIO KULUTETTAVAN SÄHKÖN MÄÄRÄSTÄ 07.03.2001-30.04.2001: 850 KWH

ARVIOLASKU 07.03.2001-30.04.2001

SÄHKÖN SIIRTO	230,79 mk	
SÄHKÖENERGIA	190,00 mk	
ARVIOLASKU YHTEENSÄ (SIS. VEROT)		420,79 mk

LASKUN LOPPUSUMMA YHTEENSÄ

84,26 e 500,97 mk

Arvonlisävero 22 % verottomasta loppusummasta 90,34 mk
Arvonlisäveroton loppusumma 410,63 mk

LASKUMALLI 2: TASAUS- ELI LUKEMALASKU 03.03.2000-06.03.2001

LUKEMATIEDOT (Mittari numero 123456789)

Lukema 03.03.2000	35.700 kWh
Lukema 06.03.2001	40.900 kWh
Kulutus	5.200 kWh
Kerroin	1,000

ARVIOLASKUTUKSEN PERUSTEENA OLLUT VUOSIENNUSTE 5000 kWh

TOTEUTUNEEN KULUTUKSEN MUKAISET MAKSUT

	AJALTA	MÄÄRÄ	Ä-HINTA SIS. ALV	YHTEENSÄ
SÄHKÖN SIIRTO				
Perusmaksu	01.03.00-28.02.01	12 kk	25,00 mk/kk	300,00 mk
Mittalaitemaksu	01.03.00-28.02.01	12 kk	5,00 mk/kk	60,00 mk
Kulutusmaksu	03.03.00-06.03.01	5.200 kWh	15,0 p/kWh	780,00 mk
Sähköverot (1 lk)	03.03.00-06.03.01	5.200 kWh	5,0935 p/kWh	264,86 mk
SÄHKÖN SIIRTO YHTEENSÄ				1.404,86 mk
SÄHKÖENERGIA				
Perusmaksu	01.03.00-28.02.01	12 kk	10,00 mk/kk	120,00 mk
Kulutusmaksu	03.03.00-06.03.01	5.200 kWh	20,0 p/kWh	1.040,00 mk
SÄHKÖENERGIA YHTEENSÄ				1.160,00 mk

TOTEUTUNEEN KULUTUKSEN MUKAINEN SUMMA YHTEENSÄ**2.564,86 mk**

HYVITETTÄÄN 08.03.2000-28.02.2001 ARVIOLASKUTETUT MAKSUT

SÄHKÖN SIIRTO	- 1.364,68 mk
SÄHKÖENERGIA	- 1.120,00 mk

HYVITETTÄVÄT MAKSUT YHTEENSÄ**- 2.484,68 mk****TASAUSLASKU YHTEENSÄ****13,49 e 80,18 mk**

TOTEUTUNEEN KULUTUKSEN MUKAISET KESKIHINNAT 03.03.2000-06.03.2001

Siirto	27,0 p/kWh
Sähköenergia	22,3 p/kWh
Yhteensä	49,3 p/kWh

LASKUMALLI 3: ARVIOLASKU 07.03. - 30.04.2001

ARVIOLASKUTUKSEN PERUSTEENA OLEVA VUOSIENNUSTE 5.100 kWh

	AJALTA	MÄÄRÄ	Ä-HINTA SIS. ALV	YHTEENSÄ	
SÄHKÖN SIIRTO					
Perusmaksu	01.03.01-30.04.01	2 kk	25,00 mk/kk	50,00 mk	
Mittalaitemaksu	01.03.01-30.04.01	2 kk	5,00 mk/kk	10,00 mk	
Kulutuskulutusmaksu	07.03.01-30.04.01	850 kWh	15,0 p/kWh	127,50 mk	
Sähköverot (1 lk)	07.03.01-30.04.01	850 kWh	5,0935 p/kWh	43,29 mk	
SÄHKÖN SIIRTO YHTEENSÄ					230,79 mk
SÄHKÖENERGIA					
Perusmaksu	01.03.01-30.04.01	2 kk	10,00 mk/kk	20,00 mk	
Kulutuskulutusmaksu	07.03.01-30.04.01	850 kWh	20,0 p/kWh	170,00 mk	
SÄHKÖENERGIA YHTEENSÄ					190,00 mk

ARVIOLASKU YHTEENSÄ (hyvitetään seuraavassa tasauslaskussa)**70,77 e 420,79 mk**

ARVION MUKAISET KESKIHINNAT 07.03.2001-30.04.2001:

Siirto	27,2 p/kWh
Sähköenergia	22,4 p/kWh
Yhteensä	49,6 p/kWh

LASKUMALLI 4: ENNAKKOTIEDOTE

ARVIOLASKUTUKSEN PERUSTEENA OLEVA VUOSIENNUSTE 5100 kWh

TULEVAN LASKUTUSVUODEN ARVIOMAKSUT 07.03.2001-06.03.2002

	AJALTA	MÄÄRÄ	Ä-HINTA SIS. ALV	YHTEENSÄ	
SÄHKÖN SIIRTO					
Perusmaksu	01.03.01-28.02.02	12 kk	25,00 mk/kk	300,00 mk	
Mittalaitemaksu	01.03.01-28.02.02	12 kk	5,00 mk/kk	60,00 mk	
Kulutusmaksu	07.03.01-06.03.02	5.100 kWh	15,0 p/kWh	765,00 mk	
Sähköverot (1 lk)	07.03.01-06.03.02	5.100 kWh	5,0935 p/kWh	259,77 mk	
SÄHKÖN SIIRTO YHTEENSÄ					1384,77 mk
SÄHKÖENERGIA					
Perusmaksu	01.03.01-28.02.02	12 kk	10,00 mk/kk	120,00 mk	
Kulutusmaksu	07.03.01-06.03.02	5.100 kWh	20,0 p/kWh	1.020,00 mk	
SÄHKÖENERGIA YHTEENSÄ					1.140,00 mk
SÄHKÖN SIIRTO JA SÄHKÖENERGIA YHTEENSÄ VUODESSA				424,64 e	2.524,77 mk

LASKUTUSVUODEN MAKSUT JAKAUTUVAT SEURAAVASTI

ERÄ	ERÄPÄIVÄ	LOPPUSUMMA
1	15.05.2001	70,77 e / 420,79 mk
2	15.07.2001	70,77 e / 420,79 mk
3	15.09.2001	70,77 e / 420,79 mk
4	15.11.2001	70,77 e / 420,79 mk
5	15.01.2002	70,77 e / 420,79 mk
6	15.03.2002	70,77 e

LASKUMALLI 5: ARVIOLASKUN KOONTISIVU

ARVIOLASKU 01.06.2000-31.08.2000

SÄHKÖN SIIRTO

SÄHKÖENERGIA

ARVIOLASKU YHTEENSÄ (SIS. VEROT)

103,13 e

339,17 mk

274,00 mk

613,17 mk

Arvonlisävero 22 % verottomasta loppusummasta 110,57 mk

Arvonlisäveroton loppusumma 502,60 mk

LASKUMALLI 6: ARVIOLASKU 01.06 - 31.08.2000

ARVIOLASKUTUKSEN PERUSTEENA OLEVA VUOSIENNUSTE 5.000 kWh

	AJALTA	MÄÄRÄ	Ä-HINTA SIS. ALV	YHTEENSÄ	
SÄHKÖN SIIRTO					
Perusmaksu	01.06.00-31.07.00	2 kk	25,00 mk/kk	50,00 mk	
Perusmaksu	01.08.00-31.08.00	1 kk	27,00 mk/kk	27,00 mk	
Mittalaitemaksu	01.06.00-31.08.00	3 kk	5,00 mk/kk	15,00 mk	
Kulutusmaksu	01.06.00-31.07.00	850 kWh	15,0 p/kWh	127,50 mk	
Kulutusmaksu	01.08.00-31.08.00	400 kWh	14,0 p/kWh	56,00 mk	
Sähköverot (1 lk)	01.06.00-31.08.00	1.250 kWh	5,0935 p/kWh	63,67 mk	
SÄHKÖN SIIRTO YHTEENSÄ					339,17 mk
SÄHKÖENERGIA					
Perusmaksu	01.06.00-31.07.00	2 kk	10,00 mk/kk	20,00 mk	
Perusmaksu	01.08.00-31.08.00	1 kk	12,00 mk/kk	12,00 mk	
Kulutusmaksu	01.06.00-31.08.00	850 kWh	20,0 p/kWh	170,00 mk	
Kulutusmaksu	01.06.00-31.08.00	400 kWh	18,0 p/kWh	72,00 mk	
SÄHKÖENERGIA YHTEENSÄ					274,00 mk
ARVIOLASKU YHTEENSÄ		103,13 e			613,17 mk

ARVION MUKAISET KESKIHINNAT:

Siirto	27,1 p/kWh
Sähköenergia	21,9 p/kWh
Yhteensä	49,0 p/kWh

LASKUNERITTELYYN LIITTYVIÄ TARKENNUKSIA

EMV:lle on esitetty useita laskunerittelyyn liittyvää kysymystä, joihin laskunerittelymalleista ei suoraan löydy vastauksia. Ohessa vastaukset yleisimpiin kysymyksiin:

- Asetus koskee myös sähköisessä muodossa lähetettäviä laskuja.
- Asetus ei edellytä paperimuotoisia laskuja, vaan kaikki asetuksen mukaiset tiedot voidaan lähettää asiakkaalle sähköisessä muodossa, mikäli näin sovitaan.
- Tietoa voidaan lähettää myös enemmän tai tarkemmin eriteltynä kuin asetus edellyttää. Asetuksessa on määritelty tietomäärän ja erittelytarkkuuden vähimmäistaso.
- Yhteisvaluutan siirtymäkauden ajan (vuosina 2000 ja 2001) voidaan laskutuksessa käyttää periaatteessa sekä markkoja että euroja. Markkojen käyttäminen pääasiallisena rahayksikkönä lienee kuitenkin siirtymäkauden aikana luontevampaa, koska marka on ainoa käypä käteisvaluutta. Asiakkaiden totuttamiseksi uuteen rahayksikköön esim. laskujen loppusummat voidaan ilmoittaa myös euroissa. Rahanvaihtojakson aikana (tammi- ja helmikuussa 2002) suositellaan käytettäväksi sekä markkoja että euroja. Rahanvaihtojakson jälkeen ainoastaan euro on käypä rahayksikkö.
- 2 §: Siirron erittelyä ei tarvitse esittää ennen sähköenergian erittelyä, vaikka siirto on mainittu pykälässä ensin. Hyödykkeiden ilmoitusjärjestys on vapaavalintainen.
- 2 §: Maksujen aikaperiodeja ei tarvitse asetuksen mukaan ilmoittaa, mutta niiden ilmoittaminen on suositeltavaa silloin, kun hyödykkeiden hinnat muuttuvat kesken laskutusjakson, tai kun maksujen aikaperiodit poikkeavat toisistaan.
- 2 § 1 mom 1 kohta: Mittalaitemaksu ilmoitetaan erikseen vain, mikäli se on yhtiön hinnastoissakin erillisenä maksukomponenttina. KTM:n laskunerittelyasetus ei sisällä sähköhyödykkeiden hintarakenteisiin liittyviä säännöksiä.
- 3 §: On suositeltavaa, että asiakkaille ilmoitetaan mittarilukemien lisäksi myös mittarin numero, vaikka se ei asetuksen mukaan olekaan pakollista. Moni asiakas ei kykene tarkistamaan laskunsa oikeellisuutta, mikäli mittarin yksilöivä tieto puuttuu.
- 3 §: Perusmaksujen osalta jatkossa olisi sallittu vain laskutustapa, jossa perusmaksut laskutetaan arvioituna ja tasataan tasauslaskulla kuten kulutusmaksutkin. Perusmaksujen tasaukseen siirtymisessä on kaksi tapaa. Ensimmäisessä tavassa muutetaan vain tulevien arvioiden käsittelytapa ja seuraavassa tasauksessa perusmaksut tasataan vain osalta tasausjaksoa. Toisessa tavassa uusien arvioiden lisäksi muutetaan myös vanhat arviot tasattaviksi. Laskujen saattaminen asetuksen mukaisiksi 1.1.2002 mennessä saattaa edellyttää jälkimmäisen konvertointitavan käyttämistä. Muuten Energiamarkkinavirasto ei ota kantaa perusmaksujen konvertointitapaan, eli se jää sähköyhtiöiden ja ohjelmistotalojen sovittavaksi.
- 3 §: Mittarin lukuajankohdat vaihtelevat käyttöpaikoittain ja arviolaskutus on yleensä rytmitetty tasakuukausiksi. Lukuajankohdat eivät aina osu samaan ajankohtaan tasausjakson vaihtumisen kanssa. Jatkossakin sallitaan tapa, jossa tasauslaskulla hyvitetään kaikki arviolaskutetut maksut riippumatta siitä, miltä ajalta ne ovat. Toisin sanoen, perusmaksun ja kulutusmaksun osalta tasausjaksojen vaihtumisajankohta voi olla eri.
- 3 §: n 1 momentin 4 kohdan mukaan asiakkaalle on ilmoitettava arviolaskutuksen perusteena ollut kulutusarvio. Viimeisin kulutusarvio riittää, eikä tasausjakson koko arviohistoriaa tarvitse esittää.

- 4 §: Ennakkotiedotetta ei tarvitse lähettää asiakkaalle, jonka jokainen lasku on lukemalasku.
- 4 §:n mukaisessa tiedotteessa riittää, että seuraavan vuoden maksut on eritelty yhdellä laskelmalla. Kaikkien tulevien arviolaskujen erittelyjä ei tarvita.
- 4 §: Jos hinnat muuttuvat, arviolaskutettaville asiakkaille ei tarvitse lähettää uutta ennakkotiedotetta. SML:n 26 §:n mukaan hinnanmuutoksesta on kuitenkin ilmoitettava asiakkaille.
- 5 §: Asetuksen mukaan keskihinnat tulee ilmoittaa laskutuksen yhteydessä, eli aina kun asiakkaalle esitetään lasku. Keskihinnat voidaan esittää joko laskun koontisivulla tai tarkemman erittelyn yhteydessä. Ennakkotiedotteessa ei asetuksen mukaan tarvitse ilmoittaa keskihintoja. Halutessaan yhtiöt voivat kuitenkin ilmoittaa keskihinnat myös ennakkotiedotteessa.
- 5 §: Arviolaskun keskihinta on ao. arviolaskussa sovelletun hintatason mukainen vuosiveloitus jaettuna arvioidulla vuosikulutuksella. Tasauslaskun keskihinta on toteutuneen hintatason mukainen vuosiveloitus jaettuna toteutuneella vuosikulutuksella. Tapauksissa, joissa jokainen lasku on lukemalasku, keskihinta on ao. laskun mukainen veloitus jaettuna vastaavalla kulutuksella.
- 5 §: Asiakkaan vaihdettua tuotetta keskihinta lasketaan uuden tuotteen hintatason mukaan.

Kauppa- ja teollisuusministeriön asetus

sähkön siirtoa ja sähköenergiaa koskevien laskujen erittelystä

Annettu Helsingissä 26 päivänä syyskuuta 2000

Kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksen mukaisesti säädetään 17 päivänä maaliskuuta 1995 annetun sähkömarkkinalain (386/1995) 23 §:n 1 momentin nojalla:

1 §

Sähkön myyjän on esitettävä asiakkaalleen sähkön siirtoa ja sähköenergiaa koskeva lasku selkeällä, yksiselitteisellä ja asiakkaan kannalta helposti ymmärrettävällä tavalla.

Laskuun tulee aina sisältyä koontisivu tai muu vastaava yhteenveto, jossa on ilmoitettava:

- 1) kulutettu sähkön määrä;
- 2) sähkön siirron ja sähköenergian osalta veloittavat summat sekä laskun yhteenlaskettu kokonaissumma;
- 3) laskuun sisältyvä arvonlisävero.

2 §

Edellä 1 §:ssä tarkoitetussa laskussa on ilmoitettava erikseen:

- 1) sähkön siirron ja sähköenergian hinnan muodostumiseen vaikuttavat maksut, kuten perusmaksu, kulutusmaksu, mittalaitemaksu, päätötehomaksu ja loistehomaksu;
- 2) kunkin maksun osalta laskutettavien yksiköiden määrä;
- 3) kunkin maksun yksikköhinta arvonlisäverollisena;
- 4) kunkin maksun osalta veloittava summa arvonlisäverollisena;
- 5) sähkön siirrosta veloittava kokonaissumma arvonlisäverollisena;
- 6) sähköenergiasta veloittava kokonaissumma arvonlisäverollisena;
- 7) sähköveron määräytymisperuste ja määrä;
- 8) arvonlisäveron määräytymisperuste prosentteina ja sen määrä; sekä
- 9) kaikkien laskulla veloittavien maksujen kokonaissumma verollisena.

Muulle asiakkaalle kuin kuluttajansuojalain (38/1978) 4 §:ssä tarkoitetulle kuluttajalle 1 momentissa tarkoitetut maksut voidaan ilmoittaa arvonlisäverottomina.

Jos samalla laskulla laskutetaan sekä sähkön siirrosta että sähköenergiasta, niiden hinnan muodostuminen on esitettävä erillisinä laskelmina.

3 §

Arvioon perustuvan laskutuksen ja todellisen kulutuksen mukaisen laskutuksen välisen eron tasaavan tasaus- eli lukemalaskun yhteydessä asiakkaalle on ilmoitettava:

- 1) mittarilukemat, joiden perusteella todellinen kulutus on laskettu, jos kyseiset lukemat ovat saatavissa;
- 2) sähkön siirron ja sähköenergian osalta toteutuneen kulutuksen mukaan veloittava kokonaissumma eriteltynä 2 §:n mukaisesti;
- 3) samalta ajanjaksolta arviolaskutettu summa kokonaisuudessaan sekä erikseen sähkön siirron ja sähköenergian osalta;
- 4) arviolaskutuksen perusteena ollut kulutusarvio; sekä
- 5) tasausmaksu tai -hyvitys arviolaskutetun ja toteutuneen kulutuksen mukaisen veloituksen erotuksena.

Jos tasaus- eli lukemalaskun yhteydessä asiakkaalta veloitetaan kuluva tai sitä edeltävän tasausjakson arvioon perustuvia laskuja, ne on eriteltävä 2 §:n mukaisesti. Arvioon perustuvan laskun on oltava tasaus- eli lukemalaskusta selvästi erillään.

4 §

Asiakkaalle on esitettävä laskelma tasausjakson arvioon perustuvien laskujen suuruudesta kyseisen tasausjakson alussa. Laskelma on eriteltävä 2 §:n mukaisesti, minkä lisäksi asiakkaalle on ilmoitettava:

- 1) asiakkaan arvioitu kulutusmäärä tasausjakson aikana; sekä
- 2) tasausjakson aikana lähetettävien arvioon perustuvien laskujen lukumäärä, eräpäivät sekä laskujen loppusummat.

5 §

Asiakkaalle on ilmoitettava laskutuksen yhteydessä myös sähköenergian ja sähkön siirron verollinen keskihinta kilowattituntia kohden. Keskihinta on sähköenergiasta tai sähkön siirrosta veloittava kokonaissumma siltä tasaus- tai lukemajaksolta, jota lasku koskee, jaettuna veloituksen perusteena olevalla, saman ajanjakson osalta laskutettavalla sähkön määrällä.

6 §

Tällä asetuksella kumotaan sähkön myyntihintojen erittelystä laskutuksessa 27 päivänä lokakuuta 1995 annettu kauppaja teollisuusministeriön päätös (1257/1995).

7 §

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2001. Sähkön siirtoa ja sähköenergiaa koskevien laskujen on oltava tämän asetuksen mukaisia viimeistään 1 päivänä tammikuuta 2002.

Helsingissä 26 päivänä syyskuuta 2000

Kauppaja teollisuusministeri *Sinikka Mönkäre*

Ylitarkastaja Mauri Valtonen